

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף עז.

השוכר פועלים לעדור את שדהו ומצאו שהיא לחה באופנים דלהלן, מה הדין? [תוד"ה ואתא].

לא סיירא לארעא	סיירא לארעא מאורתא	
פסידא דבעה"ב ¹	פסידא דפועלים	מצאו שדה כשהיא לחה
פסידא דבעה"ב	פסידא דפועלים	באו לדלות וירד מטר (תי' א' בתוס')
פסידא דפועלים	פסידא דפועלים	באו לדלות וירד מטר (תי' ב' בתוס')
פסידא דפועלים	פסידא דפועלים	באו לדלות וירד מטר ביממא
פסידא דבעה"ב	פסידא דבעה"ב ³	באו לדלות ואתא נהרא ²

שכיר וקבלן החוזרים האם ידם על התחתונה (כשאינם אנוסים)?⁴

קבלן	שכיר	
כן	לא	רב (ר' דוסא לתי' הב')
לא	לא	רבנן
כן	כן	ר' דוסא (לתי' הא')
כן	כן	בדבר האבוד

בבא מציעא דף עז:

מכר שדה לחברו באלף זוז, ונתן הקונה מאתים זוז, מה הדין באופנים דלהלן?

המוכר חוזר בו	הלוקח חוזר בו	
יד לוקח על העליונה, רצה תובע מעותיו, רצה לוקח קרקע כנגד מעותיו - מעידית ⁵	יד מוכר על העליונה, רצה מחזיר מעותיו, רצה מגבהו קרקע כנגד מעותיו - מזיבורית	לתנא קמא
יש לנו ללמדם מתחילה שיעשו באופן שלא יוכלו לחזור בהם, שכבר קנה והשאר חוב ⁶		לרשב"ג

¹ אכן אינו צריך לשלם להם כל שכרם אלא רק כפועל בטל.

² מיירי בנהר הרגיל להשקות שדהו, שאז בעה"ב יודע והפועלים לא.

³ אם לא שכבר בא הנהר מהלילה ולא הרגישו הפועלים שהשדה לחה דאז הפועלים פשעו. וכן יש לדייק מהתי' הראשון של התוס' שהעמידו דינא דאתא מיטרא פסידא דפועלים בסיירא לארעא, וא"כ על כרחך דהסיפא דאתא נהרא מיירי באותו מקרה.

⁴ ובאנוסים כגון ששמע שמת לו מת או שאחזתו חמה - בכל ענין שיהיה אין ידם על התחתונה.

⁵ פירש רב נחמן בר יצחק, שהכוונה מהשדה הזו בעצמה מגבה אותו את החלק הכי טוב שבה. וכן לקמן "מגבהו מזיבורית" - היינו מהחלק הרע ביותר שבאותה שדה. ורב אחא חולק וסובר שמעידית דנכסיו - דהרי הזיקו, דסתם קונה שדה באלפא זוזי, מוכר הרבה מנכסיו קודם במחיר הפסד כדי שיהיו לו מעות. והניזקין שמין להם בעידית.

⁶ דהיינו שהמאתים זוז יהיו הקנין של השדה, ואת החוב של השמונה מאות הם נעשים עליו מלוה, ולא יכולים לחזור בהם אפי' אם שילם את חובו רק אחר כמה שנים.

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא מציעא דף עז:

הנותן ערבון לחברו ואמר לו "אם אני חוזר בי - ערבוני מחול לך",
והלה אמר לו "אם אני אחזור בי - אכפול לך ערבונך", מה הדין בדלהלן?

מדוע	מה הדין		
דאסמכתא קניא	נתקיימו הנ"ל שביניהם	לר' יוסי	
אסמכתא לא קניא	קונה רק כנגד שווי הערבון	לר' יהודה	
אסמכתא לא קניא	קונה רק כנגד שווי הערבון	אמר "ערבוני יקון"	לרשב"ג
דמהני קניין כסף בבית ושדה	קונה כנגד הכל ¹	נתן מעות כפרעון	

¹ והקשתה הגמ' סתירה בדברי רשב"ג, שבברייתא לעיל איתא: "מלמדין אותן שלא יחזרו, כיצד, כותב לו אני פלוני בן פלוני מכרתי שדה פלונית לפלוני באלף זוז ונתן לי מהם מאתיים זוז - והריני נושה בו ח' מאות זוז". ויש לדייק: טעמא דכתב ליה הכי הא לא כתב הכי לא קני, וכאן מבואר שבאמירה בעלמא - שנותן לו הכסף כפרעון - הוה השאר מלוה עליו. ותירץ רבא, דמה שכתוב בברייתא הראשונה שאם לא כתב - לא עשה את זה כמלוה, מיירי בכה"ג שהמוכר מחזר אחר הלוקח ליתן לו מעותיו, וגלי דעתיה שמה שמכר את השדה הוא משום שהיה מוכרח למעות מפני דחקו, וכיון שלא נותן לו המעות בשעת דחקו - אדעתא דהכי לא זבין ליה, ומה שכתוב בברייתא השניה שבאמירה לבד סגי - מיירי כשלא מחזר המוכר אחר הלוקח. [או במוכר שדהו מפני רעתה - שודאי רוצה להפטר ממנה, וכתבו התוס' (בד"ה תתרגם) שבאופן זה אפי' עייל ונפיק אכולהו זוזי - קנה].